

FORMY ODDZIAŁYWANIA KUJAWSKO - POMORSKIEGO CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ NA SPOŁECZEŃSTWO

The forms of influence exerted on the society by the Kujawy-Pomerania Centre of Ecological Education

Kazimierz ŁOŚ

Leśny Park Kultury i Wypoczynku ul. Gdańska 173-175, 85-674 Bydgoszcz

Kujawsko - Pomorskie Centrum Edukacji Ekologicznej jest obecnie jednym z 21 Centrów na terenie kraju, działających w sferze edukacji i ochrony środowiska. Pełniąc również rolę Public Relation ma duże możliwości oddziaływania na społeczeństwo w zakresie kształtowania postaw proekologicznych i postrzegania zmian zachodzących zarówno w polityce ekologicznej jak i gospodarczo - społecznej. Stąd też oferta K-PCEE skierowana jest do różnych grup społecznych; środowisk nauczycieli i młodzieży szkolnej, studentów, administracji samorządowej, ekologicznych organizacji pozarządowych, mieszkańców miasta i gmin w rejonie.

Formy oddziaływania K-PCEE na społeczeństwo realizowane są poprzez:

1. dostęp do informacji o środowisku przyrodniczym i upublicznianie problemów,
2. przygotowywanie i przekazywanie informacji o środowisku przyrodniczym,
3. tworzenie warunków do zdobywania wiedzy, kształtowania postaw przekonań i umiejętności niezbędnych do zrozumienia środowiska przyrodniczego,
4. edukację ekologiczną uzupełniającą program kształcenia i wychowania młodzieży szkolnej,
5. korzystanie z wiedzy i doświadczenia jednostek zajmujących się ochroną środowiska,
6. promocję działań edukacyjnych o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim,
7. szkolenie wybranych grup społecznych w zakresie właściwego zarządzania środowiskiem.

Usytuowanie K-PCEE w otoczeniu Leśnego Parku; Ogrodu Botanicznego, Ogrodu Fauny Polskiej, ekosystemów leśnych, wodnych

i łąkowych, stwarza dogodne warunki dla edukacji, z której szczególnie korzysta młodzież szkolna. Tej grupie społecznej Centrum proponuje realizację wielu tematów z zakresu przyrodoznawstwa i ochrony środowiska, które są w programach szkolnych a mogą być przeprowadzone na terenie Leśnego Parku. „Zielone lekcje” wspiera kilka metodycznie przygotowanych przez K-PCEE ścieżek dydaktycznych. Oprócz edukacji nawiązującej do programów szkolnych, innymi formami są konkursy, ekologiczne warsztaty fotograficzne, ornitologiczne, malarские a przede wszystkim wiele interesujących akcji edukacyjnych. W 1998 r. K-PCEE jest współorganizatorem ogólnopolskich akcji: „Szkolnego Programu Edukacji i Recyklingu”, „Paszportu do przyszłości” i „Kampanii Ozonej”. Wszystkie te akcje przeprowadzane są w szkołach na terenie Bydgoszczy i województwa bydgoskiego, a ich celem jest przekonanie uczestników do zmian postaw wobec środowiska przyrodniczego i tworzenie nowych wzorców zachowań. Z konkursów na uwagę zasługuje konkurs ekologiczny pn. „Z ekologią bez granic” o statuetkę Leona Wyczółkowskiego. Jest on adresowany do młodzieży szkolnej i placówek kulturalno-wychowawczych. Zadaniem konkursu jest poznanie stanu wiedzy i zachowań proekologicznych młodzieży szkolnej.

Sporą część działalności K-PCEE zajmuje organizacja szkoleń dla nauczycieli i pracowników administracji samorządowej. Nauczycielom zajmującym się dydaktyką ochrony środowiska i ekologii, K-PCEE współpracując z Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym proponuje sprawdzone już seminaria i warsztaty metodyczne na terenie Leśnego Parku lub Par-

ków Krajobrazowych. Dla administracji samorządowej przygotowywane są comiesięczne seminaria. Dotyczą one wybranych zagadnień z ochrony środowiska, których poznanie jest niezbędne dla właściwego zarządzania lokalnymi zasobami środowiska. Zajęcia prowadzi kadra o wysokich kwalifikacjach zawodowych. Program seminarium wspomagają praktycy, przekazując aktualne przepisy z zakresu prawa i finansowania inwestycji ekologicznych. Organizacjom pozarządowym, które w swoich programach mają zakres działań związanych z edukacją ekologiczną społeczeństwa i ochroną środowiska K-PCEE proponuje „Ekologiczną szkołę w terenie”. Są to comiesięczne prelekcje z dziedziny ochrony środowiska, rodzaj dyskusyjnego Forum umożliwiającego wypracowanie wspólnego spojrzenia na problemy ochrony środowiska.

K-PCEE postrzegane jest również jako Centrum Informacyjne dla mieszkańców miasta i regionu odwiedzających Leśny Park. Biorąc pod uwagę takie oczekiwania, K-PCEE umożliwia masowy udział tej społeczności w wielu imprezach rekreacyjno - poznawczych, które są organizowane na terenie Leśnego Parku. Imprezy te mają wiele akcentów proekologicznych i nawiązują najczęściej do obchodzonych w Europie i w świecie świąt związanych z ochroną przyrody i środowiska. W 1998 roku zostaną przygotowane obchody „Dnia Ziemi”, „Światowego Dnia Ochrony Środowiska”, „Światowego Tygodnia Zwierząt”.

Wszystkie formy oddziaływania K-PCEE na społeczeństwo wspiera działalność informacyjna. Podstawowym założeniem tej działalności jest szerokie upublicznianie informacji. Pozwala to na szybkie i skuteczne kształtowanie poglądów i postaw społeczeństwa, do którego adresowana jest informacja.

Program K-PCEE jest tak opracowany, by możliwie wszechstronnie oddziaływać na różne grupy społeczeństwa i uzupełniać edukację formalną prowadzoną w ramach systemu edukacji ekologicznej państwa. Formuła programu jest otwarta, co oznacza, że w zależności od rangi problemów związanych z ochroną środowiska i lokalnych potrzeb edukacyjnych może być on zmodyfikowany.

Dla zobrazowania działalności przedstawiam przedsięwzięcia realizowane przez Kujańsko - Pomorskie Centrum Edukacji Ekologicznej w ciągu roku:

1. Realizacja zajęć z dziećmi i młodzieżą szkolną na terenie Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku podczas roku szkolnego.
2. Realizacja zajęć z dziećmi i młodzieżą podczas wakacji:
 - a/ zimowych
 - b/ letnich
3. Przeprowadzenie 12 kursów dla pracowników administracji samorządowej zakresu ochrony środowiska w świetle obowiązujących przepisów prawnych.
4. Opracowanie konspektów i scenariuszy zajęć dydaktycznych zawartych w Biuletynie K-PCEE.
5. Przygotowanie i wykonanie zestawów materiałów dydaktycznych do realizacji tematów zawartych w Biuletynie K-PCEE.
6. Opracowanie materiałów pomocniczo-dydaktycznych do kaset z filmami przyrodniczo-ekologicznymi.
7. Badanie przyrodniczych zasobów Ogrodu Botanicznego pod kątem zajęć metodycznych.
8. Gromadzenie i systematyzacja informacji na temat instytucji, organizacji, programów związanych z ekologią i ochroną środowiska, porządkowanie informacji przyrodniczych zawartych w ogólnopolskich i regionalnych czasopiśmie specjalistycznych.
9. Kompletowanie sprzętu specjalistycznego, księgozbioru, filmoteki, eksponatów przyrodniczych dla realizacji działalności edukacyjno-dydaktycznej.
10. Działalność informacyjno-popularyzatorska Regionalnego Centrum poprzez spotkania z przedstawicielami Urzędów Gmin, organizacji proekologicznych, dyrektorami i pracownikami Parków Krajobrazowych, studentami, pracownikami dydaktycznymi szkół i przedszkoli, wizytatorami, indywidualnymi nauczycielami i pasjonatami.
11. Kontynuacja realizacji ścieżki dydaktycznej dla niewidomych.
12. Tworzenie komputerowej bazy danych w zakresie:
 - form ochrony przyrody,
 - technicznej ochrony środowiska,

- turystyki i kultury.

13. Współudział w organizacji „ekologicznej szkoły w terenie” poprzez merytoryczne przygotowanie comiesięcznych prelekcji /w każdy pierwszy wtorek miesiąca/ dla zainteresowanych tematyką ekologiczną mieszkańców południowej części województwa bydgoskiego, zgromadzonych wokół Stowarzyszenia Ekologicznego w Barcinie.

14. Przygotowanie obchodów „Europejskiego Dnia Ptaków”.

15. Inwentaryzacja zasobów przyrodniczych Ogrodu Botanicznego.

16. Przygotowanie projektu i folderu leśnej ścieżki dydaktycznej „Zacisze” według wzorów stosowanych w Leśnych Kompleksach Promocyjnych.

17. Organizacja dwóch konferencji: - z okazji „Dnia Ziemi” - kwiecień,

- „Ochrona zasobów przyrodniczych” /flora lub fauna/ - wrzesień lub listopad.

18. Przygotowanie obchodów „Światowego Tygodnia Zwierząt”.

19. Organizacja pleneru malarskiego.

20. Spotkania ekologów przy kominku /w ostatni piątek każdego miesiąca/, z możliwością zastąpienia kominka ogniskiem w miesiącach letnich.

21. Realizacja zadań związanych z posiadaną stroną w internecie

/www.bcee.bydgoszcz.pl/.

22. Instalacja zestawu monitoringowego z oprogramowaniem komputerowym.

23. Publikacje i druk materiałów dydaktycznych.

24. Organizacja warsztatów ornitologicznych, fotograficznych, zielarskich i florystycznych dla młodzieży szkolnej.

25. Realizacja zadań związanych z modernizacją leśniczówki „Zacisze” pod kątem przystosowania jej dla potrzeb K-PCEE w ramach dodatkowych wniosków o dotacje złożonych do

Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Działalność Kujawsko- Pomorskiego Centrum Edukacji Ekologicznej w 1998 roku będzie się koncentrować wokół zadań związanych z edukacją ekologiczną dzieci i młodzieży szkolnej oraz dorosłych, szkoleń kadry administracji samorządowej, informacji i popularyzacji działań Centrum i walorów Leśnego Parku.

Biorąc pod uwagę regionalny charakter Centrum, zaplanowano realizację szeregu imprez, które K-PCEE jako organizator lub współorganizator proponuje innym grupom społecznym województwa bydgoskiego. Realizacji zadań służyć będzie znacznie poszerzana baza danych z zakresu ochrony przyrody i ochrony środowiska, jak i współpraca z lokalnymi mediami.

SUMMARY

1. The place of the K-PCEE in the system of centres of ecological education.

2. Main forms of work:

- access to information (data base)

- organising of courses and training

- organising of meetings and pro-ecological conferences

- manners (ways) of ecological action (so called „educational paths”)

3. Location of the Centre and utilisation of biological resources of the Botanic and Zoological Garden.

4. Discussion of same actions and directions of ecological training, including teachers' training.

5. The Centre as an institution integrating non-government organisations.

6. Program of work of the K-PCEE for the year 1998.

7. Summary underlining the impact on various social groups exerted by the Centre and co-operation with local scientific environments.